

ความคาดหวังกับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทย ที่แต่งงานกับชายเดนมาร์ก

Expectation and Fulfillment of Thai-Danish's Quality of Married Life

อาพาภรณ์ ปันรัศมี¹ เสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์² และสากล สถิตวิทยานนท์³

Apaporn Panrusmee¹, Saovakon Sudsawasd² and Sakol Satitwityanan³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังและระดับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กในด้านการสื่อสารระหว่างคู่สมรส ด้านการปรับตัวในชีวิตสมรส ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลสำคัญภายนอกครอบครัว ด้านความรักความอบอุ่น และระดับความพึงพอใจในชีวิตสมรส กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กที่ปัจจุบันยังอยู่กันด้วยกันทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณคือ หญิงไทยที่สมรสกับชายชาวเดนมาร์ก ปัจจุบันยังอยู่กันด้วยกันทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ จำนวน 83 คน และในจำนวนนั้นก็มีผู้สมัครใจให้ข้อมูลในส่วนงานวิจัยเชิงคุณภาพ 10 คน เป็นกรณีตัวอย่างเพื่อเสริมผลการศึกษาเชิงปริมาณ ผลวิจัยพบว่า

ด้านความรักความอบอุ่น ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับสูงส่วนระดับการบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก ด้านการสื่อสารระหว่างคู่สมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์ก ระดับความคาดหวังและการบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูง ด้านการปรับตัวในชีวิตสมรส ระดับความคาดหวังและการบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูง ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลสำคัญนอกครอบครัว ระดับความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลางส่วนการบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูง ส่วนระดับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กอยู่ในระดับสูง

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิตสมรส ; การแต่งงานข้ามวัฒนธรรม

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the expectation and fulfillment of the Thai-Danish' quality of married life in various aspects including communication with their spouses, marital adjustments, social support from key persons outside the families, familial love and care, marital satisfaction. The target group was Thai women who were married to Danish men, and the couples living together either in Thailand or abroad. Quantitative data were obtained from 83 qualified women, 10 of whom also agreed to give qualitative information. The research found that regarding Thai women's expectation and fulfillment of their marriages to Danish men in terms of familial love and care, their expectation was at a high level and while their fulfillment was at a very high level. Expectation and fulfillment were also at the high level in terms of communication with their spouses and marital adjustments. In terms of expectation to social support from key persons outside the families, the

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² Ph.D. (Higher Education) รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

³ วท.ด. (ปฐพีวิทยา) รองศาสตราจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รับต้นฉบับ 28 เมษายน 2557 รับลงพิมพ์ 19 มิถุนายน 2557

findings showed a medium level but fulfillment was at high level. Marital satisfaction of the Thai women to married life was at high level.

Keywords : Quality of Married Life ; Cross Cultural Marriage

บทนำ

การแต่งงานนับเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ฉันทสำมี-ภรรยาของหญิงและชายและยังเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสถาบันที่เล็กที่สุดแต่เป็นพื้นฐานที่สำคัญของสังคมนั้นคือสถาบันครอบครัว เนื่องจากการที่มนุษย์ตกลงใจที่จะอยู่ร่วมกันอย่างเป็นครอบครัวการตกลงใจนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของความคาดหวังถึงชีวิตที่ดี ความคาดหวังในการเริ่มต้นความสัมพันธ์นั้น ผู้หญิงจะมีความคาดหวังว่าเขาคอนั้นจะเป็นคนทำให้เธอมีความสุข ส่วนผู้ชายจะมีความคาดหวังว่า เธอคนนี้จะเป็นคนทำให้เขาเติมเต็มชีวิตเขาและทำให้เขารู้สึกดีเสมอ (เฉอมมานย์ รัตนพงศ์ตระกูล, 2555: 21) ปฏิเสธไม่ได้ว่าคู่สมรสทุกคู่ต่างคาดหวังถึงชีวิตสมรสที่มีคุณภาพ นั่นคือการที่คู่สมรสมีความรักความอบอุ่น โดยพฤติกรรมที่แสดงความรักนั้นต้องมีลักษณะเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน สามภรรยาต้องเข้ากันได้ดี เคารพซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบไว้วางใจซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ให้อภัย รู้จักสื่อสารในครอบครัว ใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่า มีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของบุคคลในครอบครัว รู้จักหน้าที่ในครอบครัวและช่วยเหลือกัน และมีความใกล้ชิดทางสัมผัส (สายสุรีย์ จุติกุล, 2539: 15-24) การสื่อสารก็เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญในชีวิตสมรส เป็นปัจจัยที่ช่วยให้คู่สมรสเกิดความผูกพันอันหนึ่งอันเดียวกัน แก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้และทำให้สามารถปรับตัวกับความตึงเครียดในชีวิตคู่ได้ การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ชีวิตสมรสเป็นประสบการณ์ที่น่าพอใจและมีความสุข (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2545: 172) คุณภาพชีวิตสมรสที่ดีนั้นยังขึ้นอยู่กับการปรับตัวระหว่างคู่สมรส โดยสมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ (2518: 151-152) ได้กล่าวถึงการปรับตัวให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุขระหว่างคู่สมรสไว้ ดังนี้ 1) อาหารการกิน ความชอบและไม่ชอบอาหาร นิสัยการกิน รวมถึงการเคยชินกับรสที่ต่างกัน เหล่านี้มีมาช้านานยากที่จะแก้ไขให้หายได้ เมื่อเข้าใจเช่นนั้นแต่ละฝ่ายย่อมจะไม่กะเกณฑ์ให้อีกฝ่ายหนึ่งมีความชอบเหมือนตน อาหารที่ทำควรเป็นรสมกลาง 2) เสื้อผ้าการแต่งกาย หญิงที่นิยมการแต่งกายหรูหราสวยงาม ต้องมีเสื้อผ้าใหม่ทุกเดือนนั้น เมื่อแต่งงานแล้วจะต้องพยายามเปลี่ยนนิสัยในเรื่องเหล่านี้ ความงามของการแต่งกาย

นั้นอยู่ที่ความสะอาดประณีต สี สดสวยในผ้า และแบบเสื้อที่เข้ากับบุคลิกภาพ และ3) ความสะอาดเป็นระเบียบ ในบ้านช่วยให้เกิดความสบายใจ สบายตา และสบายกาย นอกจากนั้นแล้วการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลภายนอกก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่จะทำให้ชีวิตสมรสเป็นสุขและปลอดภัยเนื่องจากการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต้องพึ่งพาอาศัยกัน มีการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งกันและกันเพื่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคงเป็นที่รัก เป็นที่ต้องการ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เป็นภาวะวิกฤต หรือมีความเครียดเกิดขึ้น การสนับสนุนทางสังคมที่เพียงพอจากแหล่งสนับสนุนที่บุคคลนั้นเมื่ออยู่จะช่วยบรรเทาความรุนแรงหรือเป็นการป้องกันไม่ให้ความเครียดนั้นมากระทบจนเกิดความผิดปกติ (จินตนา ยูนิพันธ์, 2529: 4) และสิ่งสำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งของ การเลือกคู่ครองและทำให้ชีวิตสมรสราบรื่นมั่นคง คือ ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว สายสุรีย์ จุติกุล (2539: 15-24) ได้เสนอแนวคิด ว่าความรักความอบอุ่นในครอบครัวจะเกิดขึ้นเมื่อคู่สมรสมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้ 1) ต้องเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน 2) คู่สมรสต้องรู้จักและเข้าใจกันดี 3) ต้องเคารพกันและกัน 4) ต้องมีความรับผิดชอบ 5) ต้องมีความไว้วางใจกัน รู้สึกสบายและมีความสุขต่อกัน 6) ให้กำลังใจกัน 7) ต้องอภัยให้กัน 8) ต้องรู้จักสื่อสารในครอบครัวให้ถูกต้องตามกาลเทศะ 9) ต้องใช้เวลาด้วยกันอย่างมีคุณค่าและมีคุณภาพ 10) ต้องมีการปรับตัวตามภาวะที่เปลี่ยนแปลงของสมาชิกในครอบครัว 11) ต้องรู้จักภาระหน้าที่ในครอบครัวและให้ความช่วยเหลือกัน และ12) ต้องมีความใกล้ชิดทางสัมผัส

ปัจจุบันสามารถพบเห็นคู่รักต่างวัฒนธรรมได้ทั่วไป และเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ จากที่ผู้วิจัยได้พูดคุยกับผู้ที่แต่งงานกับชาวต่างชาติทำให้ได้ทราบข้อมูลว่ามีหญิงไทยจำนวนมากที่โดนหลอกไปแต่งงานกับชาวต่างชาติเพราะคาดหวังว่าหลังแต่งงานจะมีชีวิตที่สุขสบาย แต่ความเป็นจริงกลับถูกหลอกให้ไปขายบริการหรือบางรายสามีใช้งานหนักเพราะเข้าใจว่าหญิงไทยไม่มีที่พึ่ง อีกทั้งการใช้ชีวิตอยู่ต่างบ้านต่างเมืองก็มีข้อจำกัดหลายอย่างไม่สบายอย่างที่หลายคนคาดหวังไว้ จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมมักจะพบว่าปัจจัยที่หญิง

ไทยนิยมแต่งงานกับชาวต่างชาติมากขึ้นเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ แต่นอกจากนี้ยังมีประเด็นด้านคุณภาพชีวิตสมรสของคู่แต่งงานข้ามวัฒนธรรมที่น่าสนใจไม่น้อย

ประเทศเดนมาร์กเป็นประเทศหนึ่งในแถบสแกนดิเนเวียที่ผู้วิจัยให้ความสนใจที่จะศึกษาประเด็นการแต่งงานข้ามวัฒนธรรมนี้ด้วยเหตุว่า ทุกปีจะมีชาวไทยประมาณ 3,000-4,000 คนเดินทางไปโดยวีซ่านักท่องเที่ยวเนื่องจากจำนวนชาวไทยที่อาศัยอยู่ในเดนมาร์กมีจำนวนสูงขึ้นโดยเพิ่มจาก 896 คนในปี พ.ศ. 2533 เป็น 6,248 คนในปี พ.ศ. 2551 นอกจากนี้จำนวนชาวไทยที่ได้รับสัญชาติเดนมาร์กก็ยิ่งเพิ่มขึ้นด้วย (สถานเอกอัครราชทูต ณ เดนมาร์ก, 2551 : บทนำ) ข้อมูลการได้รับวีซ่าแบบพำนักราชทูตกับครอบครัวในกรณีเป็นคู่สมรสของประเทศเดนมาร์ก พบว่าผู้ที่มีสัญชาติไทยได้รับอนุมัติวีซ่านี้มากที่สุด (Danish immigration service, 2552) จึงเป็นความสนใจของผู้วิจัยว่าหญิงไทยเหล่านั้นมีความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสอย่างไรบ้าง ในระดับใด ได้บรรลุความคาดหวังในระดับใด และพึงพอใจกับชีวิตสมรสมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปวางแผนพัฒนาสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การสื่อสารระหว่างคู่สมรส การปรับตัวในชีวิตสมรส การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลสำคัญภายนอกครอบครัว ความรักและความอบอุ่น
2. เพื่อศึกษาระดับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การสื่อสารระหว่างคู่สมรส การปรับตัวในชีวิตสมรส การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลสำคัญภายนอกครอบครัว ความรักและความอบอุ่น
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์ก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสานเพื่อศึกษาความคาดหวังกับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิง

ไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์ก ในด้านการสื่อสารระหว่างคู่สมรสด้านการปรับตัวในชีวิตสมรส ด้านการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลภายนอกครอบครัว ด้านความรักความอบอุ่นในครอบครัวและความพึงพอใจในชีวิตสมรส ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือหญิงไทยที่สมรสกับชายชาวเดนมาร์กโดยปัจจุบันยังอยู่ในด้วยกันทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ งานวิจัยนี้เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2553 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2556

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยเลือกวิธีวิจัยเชิงผสมผสานโดยการใช้แบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณสำหรับวัดระดับความคาดหวังและการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์ก และใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมรวมทั้งสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลักและเสริมด้วยการถกเถียงซึ่งเป็นกรวิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ประชากรคือหญิงไทยที่สมรสกับชายชาวเดนมาร์ก ปัจจุบันยังอยู่ในด้วยกันทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 98 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่างคือหญิงไทยที่สมรสกับชายชาวเดนมาร์ก ปัจจุบันยังอยู่ในด้วยกันทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศที่สามารถติดต่อได้จำนวน 83 คน และในจำนวนนั้นมีผู้สมัครใจในการให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ 10 คน

เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้เดินทางไปประเทศเดนมาร์กเพื่อพูดคุยสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของหญิงไทยที่สมรสกับชายเดนมาร์กบางคนสำหรับนำมาประกอบกับแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ทำการทบทวนเอกสารเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามและแนวสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นทำการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงโดยนำแบบสอบถามและแนวข้อสัมภาษณ์ที่จัดทำขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรง

เชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของคำถาม รวมทั้งภาษาที่ใช้ และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำมาปรับปรุง เมื่อปรับปรุงเป็นที่เรียบร้อยแล้วจึงหาค่าความเชื่อมั่นโดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ กับผู้หญิงไทยที่สมรสกับชาวยุโรป จำนวน 30 คน จากนั้นนำไปวิเคราะห์แล้วจึงหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามทางอินเทอร์เน็ตโดยการส่งอีเมลได้กลับคืนมา 83 ชุด ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยเดินทางไปพักอาศัยกับกลุ่มเป้าหมายที่สนิทสนมกับผู้วิจัยที่ประเทศเดนมาร์กเป็นเวลา 1 เดือนเพื่อทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับกลุ่มเป้าหมายที่สมัครใจจำนวน 10 คนโดยเริ่มจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความสนิทสนมกับผู้วิจัยก่อนแล้วจึงแนะนำต่อไปยังหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กรายอื่น จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยใช้โปรแกรม Skype ในรายที่ไม่สะดวกในการเดินทาง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเชิงปริมาณ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทุกชุด และนำมาลงรหัสประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ใช้ในการอธิบายลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้อธิบายถึงความคาดหวังกับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรส และความพึงพอใจในชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์ก ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์เจาะลึก จากนั้นจัดระบบข้อมูลของแต่ละกรณีศึกษาเพื่อทำข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่ไปกับข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคลโดยทั่วไปของหญิงไทยที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี เป็นผู้จบการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย และปวช. มากที่สุด ก่อนแต่งงานกับสามีเดนมาร์กคนปัจจุบันส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด มีสถานภาพทางการเงินที่พอใช้จ่ายแต่ไม่เหลือเก็บ ส่วนมากใช้ระยะเวลาในการคบการก่อนแต่งงาน 1-2 ปี และปัจจุบันสมรสมาแล้วน้อยกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่ไม่มีบุตรที่ปกครองร่วมกับสามีคนปัจจุบัน

ภาพรวมของระดับความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์ก พบว่า อยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ยรวม 3.77 (S.D. = .08) การบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูงมีค่าเฉลี่ยรวม 3.91 (S.D. = .45) พิจารณาเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านการสื่อสารกับคู่สมรสอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 (S.D. = 1.04) ส่วนการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กด้านการสื่อสารกับคู่สมรสค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03 (S.D. = 1.92) อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคาดหวังในข้อยกย่องชมเชยเมื่อทำสิ่งดีงามอยู่ในระดับสูง ส่วนการบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก

2. ด้านการปรับตัวในชีวิตสมรสเฉลี่ยรวม 3.77 (S.D. = 1.04) อยู่ในระดับสูง ส่วนการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กด้านการปรับตัวในชีวิตสมรสมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.83 (S.D. = 1.08) อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคาดหวังในการทำกิจกรรมทางศาสนาด้วยกันอยู่ในระดับสูง การบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการสนับสนุนทางสังคมของบุคคลสำคัญภายนอกครอบครัวมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.36 (S.D. = 1.12) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กด้านการสนับสนุนทางสังคมของบุคคลสำคัญภายนอกครอบครัวมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.52 (S.D. = 1.20) อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคาดหวังได้รับการยอมรับจากครอบครัวเดิมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับสูง การบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูง

4. ด้านความรักความอบอุ่นเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.12 (S.D. = .92) อยู่ในระดับสูงส่วนการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กด้านความรักและ

ความอบอุ่นค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.27 (S.D. = .88)อยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคาดหวังให้อภัยเมื่อทำผิดพลาดอยู่ในระดับสูง ส่วนการบรรลุความคาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก

ความพึงพอใจในชีวิตสมรสค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.11 (S.D. = .95) อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อสุดท้ายต่อกันมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 4.48 อยู่ในระดับสูงมาก (S.D. = .80) และอยากแนะนำให้คนรู้จักสมรสกับชาวเดนมาร์กอยู่ในระดับต่ำที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 (S.D. = 1.19) อยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

ความคาดหวังกับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กในภาพรวมอยู่ในระดับสูง แสดงให้เห็นว่า หญิงไทยได้รับการตอบสนองของความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสจากสามีชาวเดนมาร์กอย่างเพียงพอพิจารณาเป็นรายด้านได้ ดังนี้

1. ด้านการสื่อสารระหว่างคู่สมรส ผลการวิจัยเชิงปริมาณ สอดคล้องกับการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่าเมื่อมีปัญหาทะเลาะกันจะใช้การพูดคุยปรึกษาหารือกัน บางคู่จะปรับความเข้าใจกันด้วยการพูดคุยอย่างตรงไปตรงมาในขณะที่บางคู่จะรอให้ใจเย็นลงก่อนค่อยหันหน้าปรึกษาหารือถึงปัญหาที่ทะเลาะกันซึ่งจะลดความตึงเครียดในชีวิตคู่ได้ และบางกรณีจะใช้การสื่อสารทางอ้อมในการแสดงออกถึงความรัก เช่น การยกย่องชมเชย ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระหน้าที่ภายในบ้าน เป็นต้น สอดคล้องกับงานของ อุมพร ตรังสมบัติ (2545: 172) ที่กล่าวไว้ว่าการสื่อสารเป็นทักษะสำคัญที่ใช้ในชีวิตสมรส เป็นปัจจัยที่ช่วยให้คู่สมรสเกิดความผูกพันอันหนึ่งอันเดียวกัน แก้ไขความขัดแย้งระหว่างกันได้และทำให้สามารถลดความตึงเครียดในชีวิตคู่ได้ การสื่อสารที่ดีจะช่วยให้ชีวิตสมรสเป็นประสบการณ์ที่น่าพอใจและมีความสุข แม้จะมีอุปสรรคทางภาษา

2. ด้านการปรับตัวในชีวิตสมรส จากการให้ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกเกือบทุกคนทำให้ทราบว่าคู่สมรสต้องปรับตัวเรื่องอาหาร โดยมากจะเป็นฝ่ายหญิงที่ต้องปรับรสชาติอาหารให้อ่อนลงเพื่อให้สามีรับประทานได้ในแต่ละมื้ออาหารมีความหลากหลาย

ของอาหารมากขึ้นเพราะจะมีทั้งอาหารไทยและต่างชาติสำหรับสามี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมประสงค์ เสนารัตน์ และสุนันท์ สีพาย (2553: บทคัดย่อ) ที่ ศึกษาวิถีชีวิตของหญิงชนบทอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ : ศึกษากรณีอำเภอพิมาย พบว่า หลังจากแต่งงานกับชาวต่างชาติ วิถีชีวิตโดยทั่วไปของหญิงชนบทอีสานชาวพิมายดีขึ้น มีการรับประทานอาหารผสมผสานกันระหว่างอาหารไทยกับต่างชาติ ในขณะที่หญิงไทยผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกือบทั้งหมดไม่ต้องปรับตัวในเรื่องศาสนามากนักเพราะฝ่ายสามีไม่ค่อยเคร่งครัดแต่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเฉพาะในวันสำคัญเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ

3. ด้านการสนับสนุนทางสังคมของบุคคลสำคัญภายนอกครอบครัวที่หญิงไทยส่วนมากคาดหวังไว้คือ การได้รับการยอมรับจากครอบครัวเดิม จากงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กได้รับการยอมรับจากครอบครัวเดิม เพื่อน ญาติ ของทั้งสองฝ่าย ข้อมูลทั้งแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกทำให้ทราบว่าเกือบทุกคู่จะมีการพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูงอยู่เป็นประจำ บางกรณียังเป็นพี่ภริยาที่ดีให้กับคู่สมรสอีกด้วย ทำให้หญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กแล้วต้องย้ายไปอยู่กับสามีที่เดนมาร์กคลายเหงาไปได้มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา ยูนิพันธ์ (2529: 4) ที่กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมสำคัญต่อการดำรงอยู่ในสังคมของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความรู้สึกมั่นคง เป็นที่รัก เป็นที่ต้องการ เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่เป็นภาวะวิกฤต หรือมีความเครียดเกิดขึ้น การสนับสนุนทางสังคมที่เพียงพอจากแหล่งสนับสนุนที่บุคคลนั้นมีอยู่จะช่วยบรรเทาความรุนแรงหรือเป็นการป้องกันไม่ให้ความเครียดนั้นมากระทบจนเกิดความผิดปกติ

4. ความรักและความอบอุ่น หญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กได้รับกำลังใจจากคู่สมรสในการที่จะผ่านพ้นปัญหาต่าง ๆ ไปได้ อีกประการสำหรับการแสดงออกถึงความรักและความอบอุ่นก็คือความไว้นับถือใจกันของคู่สมรส ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแสดงว่าชายเดนมาร์กไว้นับถือใจได้ถ้าตกลงใช้ชีวิตคู่กับใครก็จะไว้นับถือใจของตนสอดคล้องกับงานวิจัยเชิงปริมาณที่แสดงว่าระดับความคาดหวังและระดับการบรรลุความคาดหวังที่คู่สมรสไว้นับถือใจกันอยู่ในระดับสูงมาก และยังสอดคล้องกับความหมายคุณภาพชีวิตสมรสของ สายสุรีย์ จุติกุล (2539: 15-24) ที่กล่าวไว้ในหนังสือ “ความรักความอบอุ่นใน

ครอบครัว” ว่า คือการที่คู่สมรสมีความรักความอบอุ่น โดยพฤติกรรมที่แสดงความรักนั้นต้องมีลักษณะเอาใจใส่ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ให้กำลังใจกัน ให้ภัย รู้จักหน้าที่ในครอบครัวและช่วยเหลือกัน และมีความใกล้ชิดทางสัมผัส

ความพึงพอใจในชีวิตสมรส หญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กส่วนใหญ่จะรู้สึกพึงพอใจที่คู่สมรสมีความซื่อสัตย์ต่อกันสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณที่ระดับความพึงพอใจที่คู่สมรสซื่อสัตย์ต่อกันอยู่ในระดับสูงมากมีหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กจำนวนไม่น้อยที่พอใจในฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นจากที่ก่อนแต่งงานไม่มีเงินเก็บแต่พอหลังแต่งงานแล้วคู่สมรสทั้งสองฝ่ายมีเงินพอใช้จ่ายและมีเหลือเก็บออม สอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตสมรสที่ อูมาพร ตรังคสมบัติ (2545: 53) ได้กล่าวไว้ในบางข้อ ดังนี้ เห็นคุณค่าของกันและกัน, มีสถานภาพทางการเงินอยู่ในระดับดี

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การวิจัยเรื่องความคาดหวังกับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กนั้นเป็นการวิจัยเชิงผสม โดยใช้แบบสอบถามความคาดหวังกับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสในด้านต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณและแนวข้อสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กจำนวน 83 คน ในจำนวนนี้มี 10 คนสมัครใจให้ข้อมูลในส่วนงานวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ทุกชุด และนำมาลงรหัสประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจะนำมาจำแนก วิเคราะห์ และแปลความหมายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะส่วนบุคคลโดยทั่วไปของหญิงไทยที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31 - 40 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ก่อนแต่งงานกับสามีเดนมาร์กก็มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด มีสถานภาพทางการเงินที่พอใช้จ่ายแต่ไม่เหลือเก็บ ใช้ระยะเวลาในการคบ

กันก่อนแต่งงาน 1-2 ปี และปัจจุบันสมรสมาแล้วน้อยกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่ไม่มีบุตรที่ปกครองร่วมกับสามีคนปัจจุบัน

2. ความคาดหวังกับการบรรลุความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสด้านการสื่อสารระหว่างคู่สมรสของหญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กน้อยอยู่ในระดับสูง

3. ความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสด้านการปรับตัวในชีวิตสมรสในระดับสูงและบรรลุความคาดหวังในระดับสูงเช่นกัน

4. ความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสด้านการปรับตัวในชีวิตสมรสในระดับปานกลางแต่บรรลุความคาดหวังในระดับสูง

5. ความคาดหวังต่อคุณภาพชีวิตสมรสด้านความรักและความอบอุ่นในระดับสูงและบรรลุความคาดหวังในระดับสูงมาก

6. หญิงไทยที่แต่งงานกับชายเดนมาร์กความพึงพอใจในชีวิตสมรสในระดับสูง

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลวิจัยไปใช้

1. ใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับผู้ที่จะสมรสกับชาวเดนมาร์กหรือชาวต่างชาติว่าควรเตรียมตัวอย่างไรเพื่อจะมีชีวิตสมรสที่มีความสุข

2. ควรมีคลินิกหรือโค้ชที่สามารถติดต่อกันได้ทั่วโลกสำหรับคอยให้คำปรึกษาแนะนำปัญหาสำหรับผู้ที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากรองศาสตราจารย์เสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ รองศาสตราจารย์สากล สถิตวิทยานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

จินตนา ยูนิพันธ์. (2529). การพึงพระหว่างกัน. **วารสารสงขลา นครินทร์**. 6 (มกราคม-มีนาคม), 4.

เฉอมมาณย์ รัตนพงศ์ตระกูล. (2555). **ความสุขของชีวิตคู่เกิด
จากความรักและความเข้าใจ**. นนทบุรี : Knowledge
Maker.

สถานเอกอัครราชทูต ณ เดนมาร์ก. (2551). **เดนมาร์กใน
ประเทศไทย 2551**. ม.ป.ท.

สมประสงค์ เสนารัตน์ และ สุรินทร์ สีสาย. (2553). **วิถีชีวิต
ของหญิงชนบทอีสานที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ : ศึกษา
กรณีอำเภอพิมาย**. วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์. (2518). **ครอบครัวสัมพันธ์**. ม.ป.ท. :
สมาคมคหเศรษฐศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์.

สายสุรี จุติกุล. (2539). **ความรักความอบอุ่นในครอบครัว**.
กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2545). **จิตวิทยาชีวิตคู่และการบำบัด
คู่สมรส**. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว.

Danish Immigration Service. (2552). **Statistical
Overview : Migration and Asylum 2009**.
Retrieved March 6, 2010, from Website : [http://
www.nyidanmark.dk/en-us/statistics/statistics.htm](http://www.nyidanmark.dk/en-us/statistics/statistics.htm)

